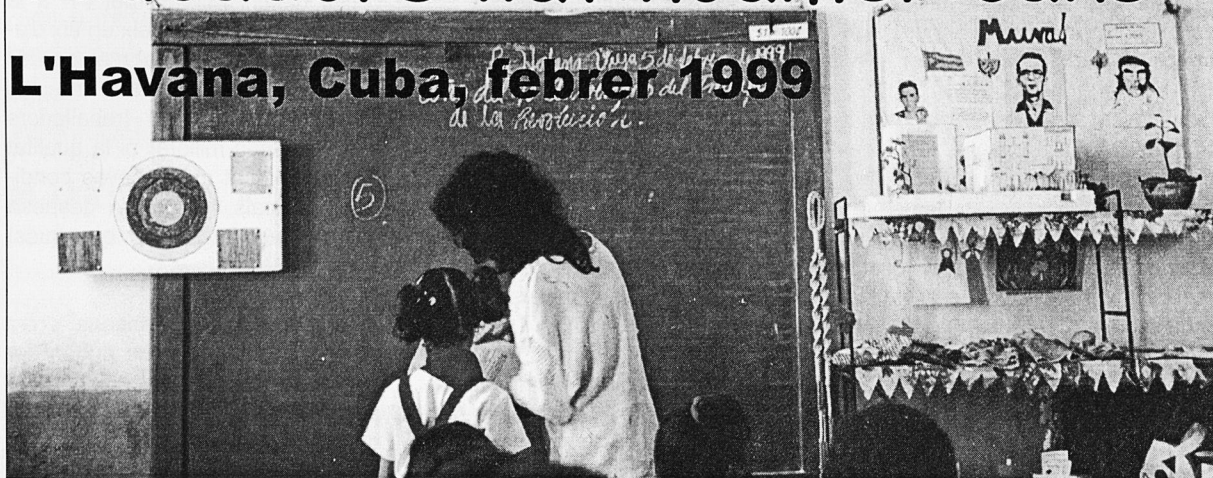

PEDAGOGIA '99

Encontre per la unitat dels educadors llatinoamericans

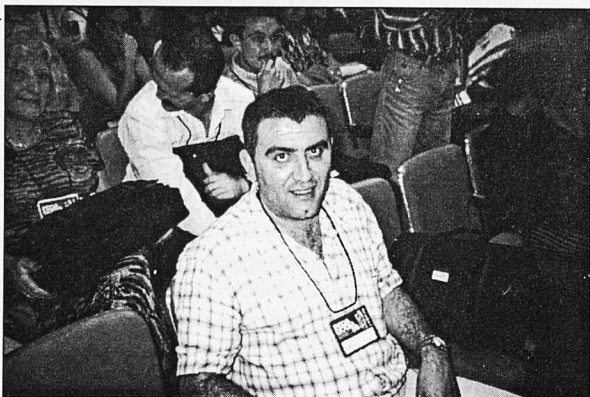
L'Havana, Cuba, febrer 1999

El Teatre Karl Marx, de l'Havana, és ple de gom a gom.

"Juntarse: esta es la palabra del mundo". "Todo alumno que progresa es un maestro que nace". Les frases de José Martí, l'heroi nacional i referent permanent per als cubans, onegen sota les il·lotges del teatre.

A les cinc en punt de l'horabaixa, el teló que amaga l'escenari del Karl Marx s'aixeca i una mena de bogeria col·lectiva recorre cada butaca, cada racó del teatre.

Vicenç García a la cerimònia de clausura (Teatre Karl Marx).

Dret, en la primera fila de les autoritats, Fidel Castro, barba blanca, uniforme verd oliva, aplaudeix els congressistes de Pedagogia 99.

Els alumnes esperen per començar el ritual d'entrada.

Castro, en el seu discurs, afirmà que el Congrés de Pedagogia 99 "forma part d'una lluita per la supervivència". "Cuba -afirmà el Comandant en Cap- demostra que en Educació es pot fer molt amb molt poc", a més de subratllar "la importància de crear valors i sentiments solidaris en l'ésser humà".

Aquest principi de formació en valors expressat per Fidel Castro en la cerimònia de cloenda va centrar el gruix dels debats que es van celebrar

en el Congrés de Pedagogia 99, que va comptar amb més de 5.500 participants. Formar en valors com la honestetat, la solidaritat, el sentiment de dignitat nacional fou ratificat per la majoria dels participants en el Simpòsium sobre formació de valors com el repte dels educadors i educadores llatinoamericans davant l'escomesa de la globalització neoliberal.

Escola René Fraga Moreno, abans d'entrar a classe.

Durant el seu discurs, Fidel Castro es va referir a l'estudi internacional realitzat per la UNESCO a Llatinoamèrica per avaluar la qualitat de l'educació que situa Cuba en posició capdavantera. D'una qualificació màxima de 400 punts, Cuba n'obtingué 350, quan la mitjana es movia en torn als 250.

L'explicació d'aquests bons resultats s'ha de buscar, segons els responsables del Ministeri, en la qualitat dels sistema educacional i no precisament per disposar d'excel·lents recursos econòmics.

L'educació és un procés integral, sistemàtic, participatiu i en constant desenvolupament, que es recolza en els següents principis:

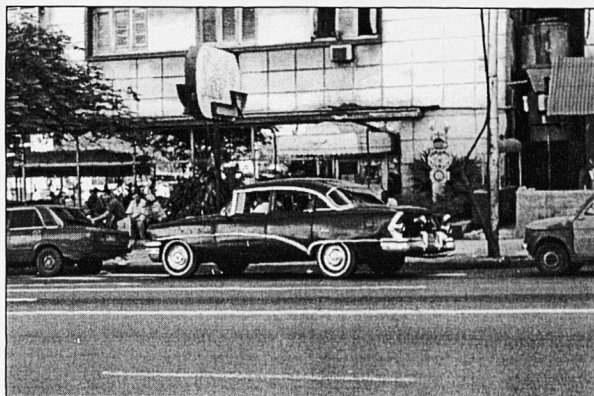
- El principi del caràcter massiu de l'educació, entès com la universalització de l'ensenyament.
- El principi d'estudi i treball; això és, la vinculació de la teoria amb la pràctica, l'escola amb la vida i l'ensenyament amb la producció.
- El principi de la participació de tota la societat en les tasques de l'educació del poble.
- El principi de la coeducació.
- El principi de la gratuïtat.

A la cloenda, l'Asociación de Educadores de América Latina y el Caribe (AELAC) atorgà a Castro el premi de Mestre d'Amèrica, en reconeixement a la seva aportació a l'educació llatinoamericana. Premi que es va lliurar també a la vídua de l'educador brasiler Paolo Freire.

El president de l'AELAC, el veneçolà Ronald Lares, en la seva declaració final va exigir el cessament del bloqueig nordamericà a Cuba, a més de reclamar una pedagogia alternativa per tal de donar resposta a les realitats socials, tradicions, història i identitats culturals dels pobles.

Fidel Castro, després de més de quatre hores de discurs, reconegué: "Mai no seré un mestre. Sempre em consideraré un alumne".

Carrer de l'Havana.

A fora, però, en els humits carrers de l'Havana, un mestre cobra només 17 dòlars, hi ha infants que s'acosten, volen bolígrafs, sabó, caramels..., els petits cotxes de fabricació polaca o els vells automòbils nordamericans dels 50 que encara passen per L'Havana es converteixen en taxis improvisats si s'arriba a un bon acord. Hi ha gent que demana.

És cert que els cubans tenen les necessitats bàsiques cobertes. La sanitat, d'una excel·lent qualitat, i l'educació són a l'abast de tothom. Però és cert també que hi ha mancances alimentàries, que no hi ha medicines per a tothom ni llibres per llegir. □

